

وَإِذْ تَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلُكُمْ بِبَيِّنَاتٍ
فَقُولُوا إِنَّا عَدَاوَةٌ لِّلَّذِينَ
كَفَرُوا

Yeroo Goofaan keessan [akkana jeehuun] labse [yaadadhu],
"Yoo Na galateefattan [qananii Kiyya irraa] isiniif dabalaa. Yoo
Natti kafartan dhugumatti adabbiin Kiyya akkaan hamaadha."

Al-Qur'aan 14:7

Amaloota Milkaaâ€™inna Saddeet

Description

Daldala keessattis taâ€™ii jireenya keessatti namni tokko milkaaâ€™uf amaloota filatamoo fi gaggaarii taâ€™an qabachun isarra jira. amaloonni kunniin takkaa uumaman takkaa immoo adeemsa keessa argamu. Namni amala badaa yoo qabaate jireenya keessatti milkaaâ€™u akka hin dandeenye beekun amala badaa kana ofirraa kaasuf haa carraaqu. Namni tokko milkaaâ€™uf xiqqaate xiqqaatu amaloota armaan gadii saddeet horachu qaba.

1. Galata (Gratitude)â€“ tarii amalli kuni buâ€™uura fi garmalee barbaachisa kan taâ€™e amaloonni biroo irratti ijaarramaniidha. Galata galchuun faaydaa baayâ€™ee qaba. Inni guddaan garuu karaa jaalala Rabbii itti argatanii fi ibidda irraa baraaramuun Jannata itti seenaniidha. Galata galchuu dhiisun kufritti nama geessa. Namoonni fiixe milkaaâ€™inna irra ijatan amalli guddaan isaanii galata galchuudha. Galata galchuun haafayu fi waanyuf gabra akka hin taane nama taasisa qananii qaban akka beekan waan nama godhuuf.

Ammas galata galchuun akka of hin tuulle nama gargaara. Namoonni galata hin galchine baayâ€™een isaanii of tuulu fi dhaadachuun ofii fi namoota biroo miidhu. Wanta xiqqoo hojjatanii ittiin waan oftulaniif ugurru osoo hin gahiin bakka hin taanetti kufu. Garuu namni galata galchuu madaala ofii eeggachuun sadarka sadarkaan fiixe milkaaâ€™inna irra gaha. Akka shaakalatti galata galchuuf- hojiin gaariin ati hojjatte ykn daldalli daldaalte buâ€™aa irraa buufatte, buâ€™aan kuni kan argame humna fi beekumsa kee qofaan akka hin taane beeki. Akkana jedhi, â€œosoo Rabbiin kana naaf laaffisu baate silaa wanti naaf dhufu tokkollee hin jiru. Kanaafu, Rabbii kana naaf laaffiseef galanni haa galu.â€• Ammas galata galchuu jechuun arrabaan qofa Alhamdulillah jechuu qofa osoo hin taâ€™in wanta Rabbiin itti nu ajaje hojjachuu fi wanta Inni irraa nu dhoowwe dhiisudha. Fakkeenyaaf, nama waan gaarii siif hojjate tokko arrabaan â€˜Galatoomiâ€™ jetteenii ergasii gocha keetin isatti yommuu finciltu (faallessitu) kuni galata ni jedhamaa?

Dhugumatti, galata galchuun buâ€™uuralee milkaaâ€™inna keessaa tokko akka taâ€™e Qurâ€™aana keessatti ni arganna:

Page 2

Akkuma Turkoonni jedhan, “Damlaya damlaya ga’u olur. (Bishaan cophe cophe haroo ta’aa)” Wantoonni xixiqoon yoo walirra kaa’aman wanta guddaa ta’u.

Kanaafu, milkaa’inna yoo barbaadde wantuma xiqqoo dandeessu irraa ka’i itti fufi. Kufaati yeroo gabaaba fi gufuwwaniif harka kennu osoo hin ta’in obsaan itti fufi.

5.Nashaaxa (Passion) qabaachu“ wanta gaarii tokko fedhii cimaan hojjachuun dandeetti ofii akka abuuran, balballi carraa akka banamu fi argannoo haarawa akka argatan nama taasisa. Tarii wanta tokko hojjachuu fedhii hin qabnu ta’ma. Hin dhiphatin fedhii kana argachuu dandeessa. Akkamitti? Jalqaba bu’ma wanta hojjattu kana ilaali. Ergasi itti siqii hojjachuu eegali. Guyya guyyaan sa’aaati ykn daqiiqa muraasa hojjachuuf itti of dirqisiisi. Yeroo muraasa yommu itti of dirqisiistu hadhaa ni dhandhamta. Garuu san booda mi’aa argachuu eegalta, hulaan wayii siif banama. Fakkeenyaaf, kitaaba dubbisuu fedhii yoo hin qabaanne, guyyaa guyyaan daqiiqaa 30f fuula muraasa dubbisuuf murteessi. San booda nashaaxan (fedhii cimaan) ni dhufa.

6.Amanamummaa“ amanamummaa qabaachu jechuun namni tokko gumaacha, dirqamoota fi waadaa isaatif sirritti itti gaafatamummaa fudhataa jechuudha. Karaa biraatin amanamummaa jechuun jecha ofitiif dhugaa ta’uu jechuudha. Kana jechuun wanti dubbatanii fi hojjatan dhugaa fi haqa irraa kan fagaate ta’u hin qabu. Namni tokko milkaa’inna fi gammachuu dhugaa yoo barbaade amanamummaa qabaachu qabaa jechuudha. Faallan amanamummaa kijibaa fi ganuudha. Namni kijibuu, waadaa diigu fi nama ganuu gonkumaa hin milkaa’u. Ati, “Ani nama akkanaati.” jechuun abdi kutuu dandeessa. Lakki! Abdi hin kutin. Amaloota fafee armaan olii jijjiruun amala amanamummaa qabaachuf carraaqqi. Yoo akkas goote nama milkaa’u taata.

Daldalla keessatti milkaa’u yoo feete amanamummaa qabaadhu.

7.Amala gaarii qabaachuu- amala badaa (Negative personality) qabaachun milkaa’inna irraa duubatti nama harkisa. Namni amala gaarii qabu nama kamiyyuu waliin salphatti walii gala. Amala gaarii yommuu jennu wanta gaarii hunda kan of keessatti qabatuu fi wanta fafee irraa fagaachudha. Namootatti amala gaarii yommuu agarsiisnu isaan kabajuu, itti oftuu dhiisu fi haqa malee isaan miidhu dhiisudha. Daldala keessatti ykn bakka hojitti amala gaariin isaan waliin hojjachuun akka maagnetti ofitti harkisuudha.

8.Namoota biroo tajaajilu“ yommuu milkaa’inna dhandhamtu akkamitti akka argatte hin dagatin. Osoo kortoo milkaa’inna koraa jirtu, namoota biroo tajaajiluf fedhii qabaadhu. Namoonni dursa ati tajaajilu qabdu haadha fi abbaa keeti. Milkaa’inna kana akka geettuf sababa kan ta’an isaan waan ta’aniif. Wanta ykn humna qabduun akkuma nama tajaajiltuun milkaa’inni kee dabalaa adeema.

Gudunfaa

“Galata galchuun bu’uura milkaa’inna fi gammachuuti. Galata galchuu dhiisu fi ganuun immoo bu’uura kufaati fi adabbiiti.

“Namoonni hojiif naamusa gaarii fi cimaa qaban namoota yeroo baay’ee milkaa’aniidha.

•Saati tokkoof xiyyeefannoon hojii tokko hojjachuun saati kudhaniif xiyyeefannoo malee hojjachuu caalaa.

•Yeroo takkaan wanta guddaa fi baayee hojjatanii dhiisu irra xiqqaattullee yeroo hundaa itti fufanii hojjachuutu caala.

•Fedhii cimaan wanta tokko hojjachuun nuffii (hifannaa) fi dukkana jireenyaa namarraa oofa, balbala carraa bana, hojiin qulqullinna akka qabaatu taasisa.

•Namni amanamummaa qabu nama balballi milkaa'inaa, gammachuu fi badhaadhinnaa banamtuufi.

•Daldala keessatti milkaa'uu yoo barbaadde amala gaarii qabaadhu. Waadaa hin diigin, hin kijibin, nama hin gowwoomsin, nama hin ganiin, beellama kabaji, hin hatin. Maamiltoota kee kabaji, itti of hin tuulin, itti seeqadhu, amaanaa eegi, hin arrabsin, osoo isaanis ofis hin miidhin gatii madaallamaan itti gurguri. Amaloota Turkootaa keessaa tokko yommuu namni wanta tokko bituuf itti dhufu, Ho'geldiniz (Baga dhuftan). Maal barbaaddu? Maal isin gargaaru? Buyurun (wanta jechuu barbaaddan jedhaa!) fi kkf Amala gaariin nama simatu. Fuula guuraa yoo nama simatte namoonni sirraa dheessu.

Kitaaba wabii: •**Five Pillars of Prosperity**- Essentails of Faith-Based Wealth Building- Dr. M.Yaquub Mirza- fuula 14-17

Iccitii milkaa'inaa fi tarkaanfilee milkaa'innatti nama geessan caalatti baruu barbaadduu? Yoo akkas ta'e kitaaba •Yaadaa fi Milkaa'inna• jedhu maaliif hin dubbisnee? As tuqaa: <https://sammubani.com/2021/10/23/yaadaa-fi-milkaaina-kitaaba-guutuu/#more-17304>

Date Created

September 3, 2017

Author

admin